

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАЦИОНАЛНА СЛУЖБА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ

Београд, ул. Краља Милутина бр. 8

Број: 0094-40492-513/2019

Датум: 07.10.2019. године

Предмет: Одговор комисије за јавну бр. 48/19, одржавање фотокопир и мултифункционалних уређаја, (образована решењем бр. 0094-40492-504/2019 од 26.09.2019. године) на захтев за додатним информацијама или појашњењима у вези са припремањем понуде.

Поводом приспелог Захтева у вези јавне набавке бр. 48/19, одржавање фотокопир и мултифункционалних уређаја, у складу са чланом 63. став 3. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“ 124/12, 14/15 и 68/15), достављамо одговор:

Питање 1:

Дана 30.09.2019. године објавили сте Позив за подношење понуда заједно са конкурсном документацијом на Порталу јавних набавки за јавну набавку Одржавање фотокопир и мултифункционалних уређаја, ЈН бр. 48/19, обликовану по Партијама, Партија 1 - Одржавање фотокопир и мултифункционалних апарата марке „Konica - Minolta“ и „Хегох“ и Партија 2 - Одржавање фотокопир апарата марке „Canon“ и „Kyocera“.

У конкурсној документацији сте као **додатни услов** предвидели „Да је понуђач овлашћен (ауторизован) за сервисирање предметне опреме од стране произвођача или представништва произвођача „Konica – Minolta“ уређаја (за Партију 1) и произвођача или представништва произвођача „Canon“ уређаја (за Партију 2). Као **доказ** сте тражили „Ауторизација (овлашћење/изјава/потврда) произвођача или представништва произвођача „Konica – Minolta“ уређаја (за Партију 1) и произвођача или представништва произвођача „Canon“ уређаја (за Партију 2). Ауторизација (овлашћење/изјава/потврда) мора бити важећа, потписана и оверена од стране овлашћеног лица произвођача или представништва произвођача, насловљена на наручиоца, да гласи на име понуђача и да се односи на предметну јавну набавку.

Најпре, напомињемо да смо већ указали у набавци добара у отвореном поступку ЈН. бр. 16/19 - П – тонери за мултифункционалне и фотокопир уређаје, који поступак исто ви спроводите и где такође предвиђате спорну ауторизацију, да тиме ограничавате конкуренцију и кршите одредбе ЗЈН, а по чему тек треба да поступите.

С тим у вези указујемо да је **Комисија за заштиту конкуренције донела Решење бр. 4/0-02-427/2018 од 27.09.2019. године** којим је изрекла казне привредним друштвима [REDACTED], а на које ћемо се осврнути на крају овог дописа.

Одређујући овакав додатни услов кршите члан 76. став 6. ЗЈН који прописује да наручилац одређује услове за учешће у поступку јавне набавке тако да ти услови не дискриминишу понуђаче и да су у логичкој вези са предметом јавне набавке. Наиме, додатни услови за учешће, уколико се траже, морају бити у логичкој вези с предметом јавне набавке, у супротном, ако исти непотребно искључују поједине понуђаче долази до нарушавања начела обезбеђивања конкуренције, као и начела једнакости понуђача – чланови 10. и 12. ЗЈН. Такође, додатни услови морају да се односе на самог понуђача (што је и став Републичке комисије за заштиту права), те самим тим тражење ауторизације произвођача или локалног представништва је супротно том ставу, односно не може произвођач или локално представништво да одређују ко ће да буде учесник у поступку јавне набавке, јер исти издају ауторизације само одређеном понуђачу. Дакле, овим условом ставили сте произвођача или локално представништво у позицију да директно могу да одређују ко може бити учесник у поступку јавне набавке.

Тако је **Републичка комисија у Решењу бр. 4-00-1135/2015** навела „да одређујући при томе такву врсту гаранције (потврде, ауторизације или изјаве), као додатни услов да се буде учесник у поступку јавне набавке представља поступање које се не може оправдати са становишта логичке везе са предметном јавном набавком”.

Републичка комисија је такође навела „како се уговор о јавној набавци закључује између наручиоца и понуђача, то значи да сем њега нико други не може да сноси одговорност за начин на који ће од стране самог понуђача бити извршаване његове уговорне обавезе, нити да гарантује наручиоцу да ће се понуђач понашати на одређени, жељени начин током реализације уговора.“

Сматрамо да је овај додатни услов непотребан и да води ограничењу конкуренције, посебно што локално представништво манипулише потврдама и издаје их само одређеном понуђачу (Биро принт системи) и као што је напоменуто овим дозвољавате истом да одређује ко може да учествује у поступку јавне набавке.

Поседујемо и доказ у којем смо се обраћали директно произвођачу који нас упути на локално представништво, а које неће да изда овакву ауторизацију јер му је у интересу да само одређена фирма учествује у набавци. Нажалост, сам произвођач није упознат са радом локалне канцеларије, што смо сигурни да неће подржати такав рад кад се упознају са истим.

Спорна је и чињеница да сте у Партији 1 предвидели - Одржавање фотокопир и мултифункционалних апарата марке „Konica -Minolta“ и „Xerox“, а само за Konica Minolta тражите сертификате и ауторизацију.

Такође, указујемо да достављање такве ауторизације или потврде **није никаква гаранција** да ће понуђач испуњавати своје уговорне обавезе. Чињеница да један од понуђача поседује ауторизацију за сервисирање не гарантује да ће квалитетније одржавати машине које су предмет набавке. Одржавање не врши статус понуђача већ оспособљен кадар за то.

Наиме, кроз модел уговора сте јасно навели које обавезе треба да испуни изабрани понуђач, а такође предвидели сте и **средство обезбеђења за добро извршење посла што је све гаранција да ће изабрани понуђач добро извршавати своје обавезе** које сте захтевали конкурсном документацијом. У уговорном односу су наручилац и понуђач који гарантује да ће добро извршавати посао – што је такође став Републичке комисије те вам и достављамо одлуке Републичке комисије у којима је поништавала такве поступке, где су наручиоци тражили ауторизацију. Питање одговорности понуђача се свакако уређује уговором о јавној набавци, а одговорност је иста, и понуђача “са ауторизацијом” и понуђача “без ауторизације”, што и ви потврђујете тиме што тражите ауторизацију за сервисирање само Kopica Minolta уређаја.

ДОКАЗ:

Решење Републичке комисије бр. 4-00-1135/2015 - у прилогу

Решење Републичке комисије бр. 4-00-918/2015 - у прилогу

У Решењу Републичке комисија бр. 4-00-327/2018 покренуто је питање ауторизације, где је другачији тип набавке – опрема за видео надзор, у којем сте ви били наручилац и где сте изменили конкурсну документацију и усвојили захтев подносиоца захтева. У Решењу Републичке комисија је констатовано „након објављеног појашњења конкурсне документације навод којим се оспорава ауторизација је беспредметно расправљати у овој фази имајући у виду да је решењем о усвајању захтева наручиоца потврђена намера да измени конкурсну документацију“. У конкретном случају, дакле, Републичка комисија није заузела став, међутим из два решења на које смо већ указали јасно се види став.

Овим путем додатно указујемо да су предмет јавне набавке ствари који се налазе у слободном промету, а не ствари чији је промет ограничен императивним нормама. Код ствари у слободном промету, промет истих може да врши било који субјект. Ограничење промета је могуће самим законом уколико је нпр. реч експлозивним материјалима или одлуком Комисије за заштиту конкуренције којом се изузима од забране рестриктивни споразум и одобрава тзв. селективни систем дистрибуције. Претходно речено значи да предметно одржавање може да извршава било који тржишни учесник који има оспособљен кадар за то, што између осталог и тражите кроз захтеване додатне услове у смислу сертифицираних сервисера.

На крају, указујемо и то да је Комисија за заштиту конкуренције донела Решење бр. 4/0-02-427/2018 од 27.09.2019. године којим је утврдила да су привредна друштва Оригинал д.о.о. Београд, Биро принт системи д.о.о. Београд и Konica Minolta Poslovna Rešenja SE d.o.o Београд, координирала учешће у јавним набавкама које су за предмет имале набавку биротехничке опреме које су одговорале опреми произвођача Konica Minolta, набавку потрошног материјала и услуге сервисирања биротехничке опреме чиме су закључили рестриктивни споразум и ограничили конкуренцију. Комисија за заштиту конкуренције је истим привредним друштвима изрекла казне, утврдили да је такав споразум ништав и забранила им било какво будуће понашање којим би ограничили конкуренцију. У истом решењу поменути сте и ви, односно као доказ су цитирани мејлови [REDACTED]

ДОКАЗ:

Решење Комисије за заштиту конкуренције бр. 4/0-02-427/2018 од 27.09.2019. године. (достављамо само један од доказа -страна 17 и 18 Доказ 48 и 49) - у прилогу

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Стога, имајући у виду наведено молимо вас да избаците овај додатни услов који ограничава учешће понуђачима и фаворизује одређеног. У супротном бићемо принуђени да поднесемо захтев за заштиту права.

Одговор:

Додатни услов дефинисан конкурном документацијом да "Понуђач мора бити овлашћен (ауторизован) за сервисирање предметне опреме од стране произвођача или представништва произвођача "Konica – Minolta" уређаја (за Партију 1) и произвођача или представништва произвођача "Canon" уређаја (за Партију 2)", као и начин доказивања испуњености наведеног услова, Наручилац је дефинисао имајући у виду сва начела ЗЈН, али и потребу да обезбеди сигурност и континуитет у пружању предметних услуга током читавог периода важења уговора, као и да осигура важење произвођачке гаранције за уређаје који су предмет одржавања.

Наиме, наручилац одређује додатне услове у погледу капацитета увек када је то потребно имајући у виду предмет јавне набавке. Приликом одређивања минималних капацитета понуђача као додатних услова, наручилац је дужан да води рачуна да тако одређени услови не дискриминишу понуђаче и да су у логичној вези са предметом јавне набавке. Обавеза да додатни услови не дискриминишу понуђаче не значи да постављене услове може и мора да испуни сваки понуђач који се бави предметном јавном набавком, већ је смисао одређивања тих услова да у поступку учествују само понуђачи који су за то заиста квалификовани и способни. Битно је да, уколико наручилац приликом дефинисања ових услова исте пропише тако да буду у складу са предметом конкретне јавне набавке и да заиста представљају објективне потребе наручиоца, тада није релевантно питање да ли тако постављене услове може да испуни сваки понуђач који се бави предметном јавном набавком.

Такође, Наручилац сматра да је и поред одређивања наведеног додатног услова, обезбеђен довољан степен конкуренције у поступку јавне набавке, будући да се на основу јавно доступних података може утврдити да за сваку партију у оквиру јавне набавке постоји више понуђача који могу испунити захтевани услов, будући да имају партнерски статус са произвођачем.

Поред тога, наведени додатни услов је и те како у логичкој вези са предметом јавне набавке, имајући у виду да је Наручилац у протеклом периоду набавио већи број уређаја за које се набавља услуга одржавања и који су још увек под произвођачком гаранцијом, те да произвођачка гаранција важи само уколико уређаје одржава добављач који је за то овлашћен од стране произвођача, односно представништва произвођача.

Додатни услов да Понуђач мора бити овлашћен (ауторизован) за сервисирање предметне опреме од стране произвођача или представништва произвођача, односи се на капацитет самог понуђача, а не на било које друго правно лице, будући да то подразумева да је претходно испунио одређене пословне, кадровске и

техничке предуслове да би могао да има партнерски статус са произвођачем, тј. то представља одраз његовог капацитета и способности за извршење јавне набавке.

У самом допису којим је заинтересовано лице наводно указало на неправилности у конкурсној документацији, наведено је да *"локално представништво манипулише потврдама и издаје их само одређеном понуђачу и тиме одређује ко може да учествује у поступку јавне набавке"*, и изнет је низ сличних паушалних навода и шпекулација, које нису подржане никаквим конкретним доказима. Управо супротно, према јавно доступним информацијама, може се утврдити да произвођачи имају јасно дефинисану политику и унапред прописане и познате критеријуме за додељивање партнерског статуса локалним компанијама, и за издавање ауторизација за одржавање, односно сервисирање њихових уређаја.

У вези навода заинтересованог лица да је *"спорна и чињеница да је у Партији 1 предвиђено – Одржавање фотокопир и мултифункционалних машина марке "Konica-Minolta" и "Xerox", а да се само за "Konica-Minolta" траже сертификати и ауторизација"*, изјављујемо да је Наручилац заузео став да сертификате и ауторизацију у обе Партије, захтева само за уређаје који су већински заступљени у структури уређаја за које се набавља услуга одржавања, тј. за уређаје произвођача "Konica-Minolta", који чине преко 86% од укупног броја уређаја који су предмет одржавања у оквиру Партије 1 (поред којих су мањински заступљени и уређаји произвођача "Xerox"), односно за уређаје произвођача "Canon", који чине преко 91% од укупног броја уређаја који су предмет одржавања у оквиру Партије 2 (поред којих су мањински заступљени и уређаји произвођача "Kyocera"), што је дискреционо право Наручиоца.

У вези навода заинтересованог лица да *"ауторизација или потврда није никаква гаранција да ће понуђач испуњавати своје уговорне обавезе"*, напомињемо да за разлику од поседовања произвођачког овлашћења, односно ауторизације за сервисирање предметне опреме, одредбе модела уговора на које се заинтересовано лице позвало у допису којим је наводно указало на неправилности у конкурсној документацији, као ни захтевана средства обезбеђења за добро извршење посла, не представљају довољно чврсту гаранцију да ће добављач извршавати уговорне обавезе током периода важења уговора, будући да се средства обезбеђења могу реализовати само до износа од 10% од укупне уговорне вредности, а евентуално непоштовање уговорних обавеза и евентуални раскид уговора би могао проузроковати несразмерно велику штету Наручиоцу, због нарушавања континуитета пружања услуге, губитка права на произвођачку гаранцију и угрожавања функционисања читавог система, у периоду који је потребан за расписивање и спровођење новог поступка јавне набавке.

Са друге стране, управо је ауторизација произвођача, односно потврда да је понуђач овлашћен (ауторизован) за сервисирање предметне опреме од стране

произвођача или представништва произвођача, индикатор капацитета и способности самог понуђача за извршење јавне набавке, будући да то подразумева да је претходно испунио одређене пословне, кадровске и техничке предуслове да би могао да има партнерски статус са произвођачем и да добије ту ауторизацију.

Заинтересовано лице је даље навело да су *"предмет јавне набавке ствари које се налазе у слободном промету, а не ствари чији је промет ограничен императивним нормама"*, те и по том основу оспорава додатни услов да Понуђач мора бити овлашћен (ауторизован) за сервисирање предметне опреме од стране произвођача или представништва произвођача. С тим у вези, напомињемо да предмет јавне набавке нису ствари, већ услуге, и то услуге одржавања уређаја од којих је значајан број под произвођачком гаранцијом, те је самим тим, као што је напред већ образложено, додатни услов дефинисан у складу са објективним потребама Наручиоца и у логичкој је вези са предметом јавне набавке.

На крају, напомињемо да смо у тексту Вашег дописа којим сте захтевали додатна објашњења у предметном поступку јавне набавке, који смо копирали на почетку овог документа, покрили делове текста који се не односе на припрему понуде, већ представљају чисте шпекулације, неосноване оптужбе на рачун Наручиоца па и огољене претње, без навођења конкретних доказа или на основу произвољног извођења закључака (у конкретном случају, неосновано оптужујете Наручиоца да је учествовао у комуникацији друга два лица, само на основу садржаја електронске комуникације између тих лица, без доказа да је и Наручилац учествовао у било каквој комуникацији са тим лицима). Не желећи да се спуштамо на тај ниво, у намери да наше поступање, као и до сада остане у законским оквирима и у домену цивилизоване пословне комуникације, на овакве наводе нећемо ни одговарати.

Такође, морамо подсетити заинтересовано лице (у случају да има селективну меморију), да додатни услов који је оспорило (да Понуђач мора бити овлашћен (ауторизован) за сервисирање предметне опреме од стране произвођача или представништва произвођача), представља стандардни додатни услов у конкурсним документацијама Наручиоца - Националне службе за запошљавање, као и многих других наручилаца, у поступцима набавке услуга одржавања фотокопир и мултифункционалних уређаја и многих других набавки сличних услуга. Конкретно, у случају Националне службе за запошљавање, у свим поступцима јавних набавки услуга одржавања фотокопир и мултифункционалних уређаја, од 2010. године (и раније) па до сада, свака конкурсна документација је садржала овај додатни услов. **И поред тога, сваки уговор од 2010. године (и раније) до 2017. године, за одржавање "Konica-Minolta" уређаја, додељиван је управо заинтересованом лицу (по знатно вишим ценама негошто су цене по којима се предметна услуга врши од 2017. године), које је у склопу овог захтева за додатним појашњењима, оспорило исти тај додатни услов.**

Будући да је заинтересовано лице, као доказ за своје наводе, у прилог захтеву за брисање оспореног додатног услова, доставило Решење Комисије за заштиту конкуренције које није комплетно (достављено свега 5 страна, од непознатог укупног броја страна, и то 1., 2., 3., 17. и 18. страна), не садржи последњу, потписну страну, нити је Наручилац успео да га пронађе путем претраге јавно доступних докумената, Наручилац изјављује да док не буде стекао увид у комплетан документ (путем претраге јавно доступних података или на други начин), неће моћи да размотри захтев заинтересованог лица и да евентуално ревидира или избрише оспорени додатни услов да Понуђач мора бити овлашћен (ауторизован) за сервисирање предметне опреме од стране произвођача или представништва произвођача.

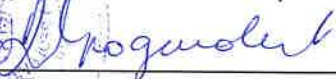
Чланови комисије за јавну набавку бр. 48/19

Бранка Живановић, члана

Бојана Рашковић Ђорић, члан

Драгана Младеновић, члан

